Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FSV UCM
Kód predmetu	UPVVS/MMVS/MgD/004/25
Názov predmetu	Proces tvorby verejnej politiky
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	PhDr. Martin Daško, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

PRE PREZENČNÚ FORMU ŠTÚDIA:

Podmienkou absolvovania kurzu je splnenie troch kritérií:
1. aktívna účasť na prednáškach a seminároch (prednášky = povolené max. 2 neúčasti – každá neúčasť navyše znamená pre študenta spracovanie seminárnej práce na vybranú tému odkonzultovanú s vyučujúcim; semináre = povinná účasť – riešia sa praktické cvičenia).
2. na konci semestra každý študent odovzdá ,,policy brief", ktorý je podmienkou pre pripustenie ku skúške.
3. skupinová prezentácia vybraných príkladov z praxe k analýze procesov verejnej politiky na konci semestra.
Počas semestra sú študenti povinní plniť zadania k nasledujúcim prednáškam. Záverečná skúška je písomná (otvorené otázky) a na úspešné absolvovanie je potrebných minimálne 56 % na známku E. Pre pripustenie ku skúške musí každý študent splniť vyššie uvedené kritériá.

PRE BLOKOVÚ FORMU ŠTÚDIA:

Bloková forma štúdia pozostáva zo 4och stretnutí, na ktorých sa preberú postupne (blokovo) viaceré prednášky podľa osnovy. Keďže k predmetu patria aj povinné semináre, študenti na týždennej báze budú plniť povinné zadania. Neodovzdanie alebo formálne neadekvátne odovzdané zadania sa rovnajú ,,neúčasti " na seminári. Študent je v takomto prípade povinný prepracovať zadanie. Seminárne zadania sú v tomto prípade najdôležitejšou podmienkou pre pripustenie študenta ku skúške.

PRE DIŠTANČNÚ FORMU ŠTÚDIA:

V prípade dištančnej formy štúdia (vzhľadom na situáciu ohľade opatrení voči COVID 19) automaticky predmet prechádza do on-line formy. Študenti budú na týždennej báze dostávať potrebné materiály k jednotlivým prednáškam (prezentácie, materiály a pod.) plus pokyny k jednotlivým povinným zadaniam. Skúška bude absolvovaná formou písomnej skúšky v platforme MS Teams. Povinné zadania (k seminárom) študenti budú odovzdávať on-line. Keďže k predmetu patria aj semináre, denní študenti v pravidelných intervaloch budú posielať dohromady 4 semestrálne zadania (externí študenti iba jedno veľké semestrálne zadanie). Neodovzdanie alebo formálne neadekvátne odovzdané zadania sa rovnajú ,,neúčasti" na seminári. Študent je v takomto prípade povinný prepracovať zadanie. Seminárne zadania sú v tomto prípade najdôležitejšou podmienkou pre pripustenie študenta ku skúške. Všetky podmienky a presné

náležitosti študenti dostanú vopred vzhľadom na situáciu.

Rozdiel pre denných a externých študentov je ten, že semináre sú povinné pre denných (nahrádzajú ich 4 povinné semestrálne zadania) a externí, keďže semináre nemajú, plnia jedno veľké semestrálne zadanie.

Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať v súčte z oboch častí minimálne 56 %
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Výsledky vzdelávania

Študenti absolvovaním predmetu získava nasledovné vedomosti, zručnosti a kompetencie:

Vedomosti:
Študenti získavajú vedomosti vo fungovaní procesov tvorby verejných politík. Vedia pochopiť hlavne tri kľúčové fázy procesu tvorby rôznych verejných politík od tvorby agendy, cez implementáciu až po evaluáciu. Vedia nastaviť kritériá pre hodnotenie rôznych druhov praktických návrhov riešení na miestnej, regionálnej, národnej či nadnárodnej úrovni. Predmet rozvíja vedomosti o komplexnosti verejnopolitických procesov a študenti vedia odborne analyzovať politiky od definovania problému až po dopady verejných politík.

Zručnosti:
Semestrálne zadania vedú k samostatnosti a rozvoju aj skupinových zručností, koordinácii a diskusii protinázorov, odborne vedia študenti argumentovať a hodnotiť verejné politiky komplexne, nie len z teoretického hľadiska. Sú samostatne schopní navrhovať reálne riešenia pre fungovanie akejkoľvek verejnej politiky, vedia vysvetliť rôznymi spôsobmi, ako sú verejné politiky náročné a vedia pochopiť podstatu, na čo sa treba v procesoch ich tvorby zamerať. Predmet taktiež rozvíja schopnosti kriticky pristupovať k na prvý pohľad dobrým riešeniam a vedia odborne hodnotiť verejné politiky ako v procese kreovania problémov, tak aj počas implementácie do praxe a pri ich komplexnom vyhodnocovaní.

Profesijné kompetencie:
Študenti sú pripravení na analytické pozície vo verejnej správe, sú schopní pracovať samostatne aj skupinovo, vedia kriticky pristupovať k analýze procesov vo verejných politikách, samostatne vedia čítať a vypracovať analytické dokumenty, rozvíja sa ich schopnosť navrhovať vlastné riešenia na základe dát a expertízy. Predmet celkovo vedie k argumentačným schopnostiam a samostatnému originálnemu spôsobu analýzy verejných politík, ktoré vedia uplatniť študenti aj neskôr v pracovných pozíciách vo výkone verejných funkcií.

Prenositeľné kompetencie:
K ostatným zručnostiam a kompetenciám patria hlavne komunikačné kompetencie, analyzovanie a riešenie verejných politík s vlastnými návrhmi na základe reálnych dát, predmet podporuje kultivovaný prejav, pružnosť v myslení, schopnosti vedieť pracovať aj pod stresom a v zložitých situáciách, vedia pracovať ako individuálne, tak aj skupinovo, podporuje sa ich kreativita a sebarealizácia a vlastná priebojnosť.

Stručná osnova predmetu

1. Charakteristika predmetu a pokyny k absolvovaniu
2. Čo je verejná politika?
3. Záujmy, ich presadzovanie a konflikt záujmov vo verejnej politike
4. Organizovanie verejnej správy a jej modernizácia: (weberovská byrokracia, NPM, Governance)
5. Dilemy aktérov v procese tvorby verejnej politiky

6. Agenda setting v procese tvorby verejnej politiky
7. Implementačná fáza v procese tvorby verejnej politiky
8. Evaluačná fáza v procese tvorby verejnej politiky
9. Hodnotenie vplyvov – charakteristika a metodologické usmernenia
10. Poskytovanie služieb vo verejnej politike – prístupy, trendy a dopady
11. Seminárna forma – kontrola povinných semestrálnych zadaní
12. Rekapitulácia kurzu – hodnotenie povinných zadaní

Sylabus predmetu

PREDNÁŠKY:

ČO JE VEREJNÁ POLITIKA?

Opis prednášky:
Prednáška predstavuje úvod do kurzu. Študentom sú postupne predstavené rôzne dimenzie pojmu ,, politika", taktiež atribúty politiky, bez ktorých verejná politika nefunguje. Prednáška sa venuje aj prepojeniu verejnej politiky s inými spoločenskovednými disciplínami. Študenti sa naučia rozoznať predmet verejných politík a ich klasifikáciu do jednotlivých oblastí. Prednáška je rekapituláciou kurzu ,,Verejná politika", ktorý študenti absolvovali na bakalárskom stupni štúdia a plynulo predmet prechádza na procesy tvory.

Prioritná literatúra:
Chapman, R.: Verejná správa. Bratislava: FIFUK, VNJH, 1996
Malíková, Ľ. Verejná politika: aktéri a procesy. Bratislava: VRUK 2003.
Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

ZÁUJMY, ICH PRESADZOVANIE A KONFLIKT ZÁUJMOV VO VEREJNEJ POLITIKE

Opis prednášky:
Prednáška predstavuje komplexné pochopenie záujmov a ich presadzovania, ktoré je kľúčové pre tvorbu verejných politík. Prednáška pozostáva z charakteristiky pohľadov na koncepty verejného záujmu, predstavuje nástroje a techniky presadzovania záujmov vo verejnej politike, venuje sa taktiež regulácii lobingu a konfliktu záujmov.

Prioritná literatúra:
Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

Sičáková-Beblavá, E. – Beblavý, M. Záujmy, ich presadzovanie a korupcia vo verejnej politike. Bratislava: ADIN s. r. o., 2009.

Sičáková-Beblavá, E. – Staroňová, K. (ed.). Verejná politika a miestna samospráva: štyri princípy spravovania. Bratislava: Adin, 2006.

ORGANIZOVANIE VEREJNEJ SPRÁVY A JEJ MODERNIZÁCIA: (WEBEROVSKÁ BYROKRACIA, NPM, GOVERNANCE)

Opis prednášky:
Prednáška sa venuje charakteristike, podobnostiam a rozdielnostiam fungovania trhu a štátov spolu s ich zlyhaniami a výhodami. Študenti sa naučia rozoznávať tri druhy foriem organizovania verejnej správy a fungovania priestoru pre tvorbu verejných politík. Ide o Weberovský typ byrokracie, New Public Management a o Governance. Študenti vedia charakterizovať priestor (,,polity") verejných politík, čo je

predpoklad pre pochopenie ďalších prednášok v kurze.

Prioritná literatúra:
Búšik, J. Reformné procesy v štátnej správe. In: Šebová, M. – Žárska, E. (ed.).
Decentralizácia verejnej správy Slovenskej republiky – otvorené otázky. Bratislava: Friedrich Ebert Stiftung e. V., 2005.

Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

Malíková, Ľ. – Jacko, T. (a kol.). New Public Management a Slovensko: podoby a aplikácia princípov. Bratislava: Vydavateľstvo UK v BA, 2013.

Malíková, Ľ. – Staroňová, K. – Sičáková-Beblavá, E. Kvalita riadenia v novom európskom administratívnom priestore. Bratislava: ADIN s. r. o., 2006.

DILEMY AKTÉROV V PROCESE TVORBY VEREJNEJ POLITIKY

Opis prednášky:
Prednáška je zameraná na základné pojmy verejnej politiky s príkladmi z praxe. Venuje sa taktiež vstupom a výstupom verejných politík, aktérom tvorby, dimenziám rozhodovania a konfliktov vo verejných politikách, metódam rozhodovania. Študenti vedia taktiež špecifikovať stratégie vyjednávania vo verejných politikách, ktoré sú najčastejšie v praxi využívané.

Prioritná literatúra:
Beblavý, M. (ed.). Manuál pre tvorbu verejnej politiky. Bratislava: SGI, 2002.
Malíková, Ľ. Verejná politika: aktéri a procesy. Bratislava: VRUK 2003.
Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

Vlach, J. – E. Sičáková – Beblavá. Tak dobre ako sa len dá? Bratislava: Transparency International, 2005.

AGENDA SETTING V PROCESE TVORBY VEREJNEJ POLITIKY

Opis prednášky:
Prednáška predstavuje úvodnú fázu procesu tvorby verejných politík. Ide konkrétne o tvorbu agendy. Študenti sa naučia pochopiť tzv. cyklický model fungovania verejných politík, naučia sa rozoznávať rôzne formy a fázy agendy, charakterizovať a aplikovať do praxe rozdiel medzi systémovou a inštitucionálnou agendou, definovať modely rozhodovania aktérov vo verejných politikách a analyzovať zmeny v tvorbe agendy. Výsledkom prednášky je prvé semestrálne zadanie venované tvorbe agendy.

Prioritná literatúra:
Beblavý, M. (ed.). Manuál pre tvorbu verejnej politiky. Bratislava: SGI, 2002.
Malíková, Ľ. Verejná politika: aktéri a procesy. Bratislava: VRUK 2003.
Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

IMPLEMENTAČNÁ FÁZA V PROCESE TVORBY VEREJNEJ POLITIKY

Opis prednášky:
Prednáška sa venuje podrobnej definícii implementačnej fázy procesu tvorby verejnej politiky. Študenti sa naučia charakterizovať túto fázu, definovať predpoklady pre správne fungovanie implementácie, rozlišovať rôzne formy zlyhania. Na praktických príkladoch je vysvetlené fungovanie implementačných nástrojov

verejných politík. Výsledkom prednášky je druhé semestrálne zadanie venované implementácii.

Prioritná literatúra:
Beblavý, M. (ed.). Manuál pre tvorbu verejnej politiky. Bratislava: SGI, 2002.
Malíková, Ľ. Verejná politika: aktéri a procesy. Bratislava: VRUK 2003.
Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

EVALUAČNÁ FÁZA V PROCESE TVORBY VEREJNEJ POLITIKY

Opis prednášky:
Prednáška sa zameriava na poslednú fázu procesu tvorby verejných politík, konkrétne tzv. evaluácii. Študenti sa naučia rozoznávať, čo je a čo nie je evaluácia vo verejnej politike, naučia sa definovať a zostaviť merateľné indikátory/ ukazovatele pre kvalitné hodnotenie politík. Prednáška definuje taktiež rôzne druhy evaluácií a venuje sa prehľadu vybraných metód a techník, ktoré sa v tejto fáze procesu tvorby verejných politík využívajú najčastejšie. Výsledkom prednášky je tretie semestrálne zadanie venované evaluácii.

Prioritná literatúra:
Beblavý, M. (ed.). Manuál pre tvorbu verejnej politiky. Bratislava: SGI, 2002.

Gombitová, D. Úvod do monitorovania a evaluácie. Bratislava: SES, 2007. Dostupné na: ‹www.evaluacia.sk›

Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

HODNOTENIE VPLYVOV – CHARAKTERISTIKA A METODOLOGICKÉ USMERNENIA

Opis prednášky:
Prednáška je zameraná na charakteristiku a metodologické nastavenie tzv. hodnotenia vplyvov verejných politík na rôzne oblasti spoločenského diania s ohľadom na verejný záujem. Prednáška sa venuje hodnoteniu vplyvov ako nástroju uľahčenia rozhodovania pre ,,decision makers“ vo verejnej politike. Taktiež sa študenti naučia rozoznávať funkcie hodnotenia vplyvov a na príkladoch z praxe pochopiť dôležitosť jeho aplikácie do fungovania verejných politík.

Prioritná literatúra:
Gombitová, D. Úvod do monitorovania a evaluácie. Bratislava: SES, 2007. Dostupné na: ‹www.evaluacia.sk›

Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

Staroňová, K. Hodnotenie vplyvov: Impact assessment v teórii a praxi Slovenska a Európskej únie. Bratislava: ADIN s. r. o., 2009.

POSKYTOVANIE SLUŽIEB VO VEREJNEJ POLITIKE – PRÍSTUPY, TRENDY A DOPADY

Opis prednášky:
Prednáška predstavuje komplexnejší obraz o fungovaní poskytovania verejných služieb vo verejných politikách. Študenti získajú teoretické a praktické znalosti v problematike kompetenčnej a fiškálnej decentralizácie a definovaní verejných statkov. Prednáška sa venuje mnohým príkladom z praxe s aplikáciou na zahraničné a slovenské verejnopolitické prostredie, čím je študentom lepšie vysvetlené, ako procesy a prax fungujú.

Prioritná literatúra:

Beblavý, M. – Beblavá, E. 11 statočných: prípadové štúdie protikorupčných nástrojov na Slovensku. Bratislava: UVP, 2008.

Malíková Ľ. – Daško, M. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018.

Malíková, Ľ. – Staroňová, K. – Sičáková-Beblavá, E. Kvalita riadenia v novom európskom administratívnom priestore. Bratislava: ADIN s. r. o., 2006.

Staroňová K., Malíková Ľ.: Governance-módny pojem alebo užitočný koncept. In: Šálka J. – Sarvašová, Z. (eds.). Governance v lesníctve, str. 28-43.

SEMINÁRNA FORMA – KONTROLA POVINNÝCH SEMESTRÁLNYCH ZADANÍ

Opis prednášky:
Prednáška je vedená skôr seminárnou formou. Študenti diskutujú o štvrtom (záverečnom) semestrálnom zadaní a nastavení vybraných tém. Priestor je taktiež venovaný otázkam k celému semestru a rekapitulácii kurzu ako príprava na záverečnú skúšku.

Odporúčaná literatúra

BEBLAVÝ, M. (ed.). Manuál pre tvorbu verejnej politiky. Bratislava: SGI, 2002.

DAŠKO, M. – MALÍKOVÁ Ľ. Verejná politika. Bratislava: IRIS – Vydavateľstvo a tlač s. r. o., 2018. (PRIORITNÁ kapitola č. V. Proces tvorby verejnej politiky).

GOMBITOVÁ, D. Úvod do monitorovania a evaluácie. Bratislava: SES, 2007. Dostupné na: <www.evaluacia.sk>

MALÍKOVÁ, Ľ. – JACKO, T. (a kol.). New Public Management a Slovensko: podoby a aplikácia princípov. Bratislava: Vydavateľstvo UK v BA, 2013.

SIČÁKOVÁ-BEBLAVÁ, E. – STAROŇOVÁ, K. (ed.). Verejná politika a miestna samospráva: štyri princípy spravovania. Bratislava: Adin, 2006.

+ vybrané články k jednotlivým zadaniam

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský jazyk, český jazyk, anglický jazyk

Poznámky

SEMINÁRE:
Ku každému nasledovnému semináru dostanú študenti na poslednej prednáške (týždeň pred seminárom) konkrétne pokyny k zadaniam a štruktúre seminárov. Neplnenie podmienok sa rovná nepripusteniu k záverečnej písomnej skúške.

Rozsah, štruktúra a obsah povinných ,,policy briefov", individuálnych seminárnych prác a skupinových prezentácií budú študentom oznámené v priebehu semestra. Študenti môžu navrhnúť vlastné témy, ktoré musia byť v jednotlivých prípadoch odkonzultované a schválené vyučujúcim.

V prípade dištančnej formy štúdia študenti musia plniť pravidelné povinné zadania, ktoré automaticky

nahrádzajú fyzickú účasť na prednáškach a seminároch. V takomto prípade študenti dopredu dostanú materiály a pokyny k zadaniam.